

in de Landswet gezet, wat later in alle instanties was overgenomen, dat de koning, als vertegenwoordiger van Gods autoriteit op aarde, de opperste rechter was, en dus altijd een speciale rechtbank kon benoemen. Zijn zelfverdediging was in alle stukken, die van hem uitgingen naar de „Commissie” zeer kort. Tusschen de regels van zijn schrift was te lezen, dat hij hoogstwaarschijnlijk van meening was, dat kleinzielige bedillers afgunstig op zijn hooge positie, hem hadden aangeklaagd en hem nu trachtten zwart te maken, dat de koning in zijn boven alles staande onpartijdigheid het recht zijn beloop liet, maar straks toch zeker zijn ijverigen en getrouwen dienaar zou rechtvaardigen. En daar de koning alle uitspraken, van welke rechtbank ook, als een advies aan hem kon beschouwen, en macht had dat advies op te volgen of naast zich neer te leggen, ging hij de toekomst met het grootste vertrouwen tegemoet. Alleen klaagde hij in elken brief erover, dat men hem geen bezigheid in zijn kerker gaf.

(Wordt vervolgd.)

ACTIVEERING VAN GEMEENTEKrachten

Het is thans ongeveer drie jaar geleden, dat van de hand van Dr John R. Mott een boek over dit onderwerp verscheen. De juiste naam voor het begrip was toen nog niet gevonden.

Mott noemde zijn boek „Liberating the Lay forces of Christianity,” d.w.z. vrijmaking van de krachten, welke schuilen in de Christelijke gemeente. In ons land is thans de term „activeering van gemeentekrachten” in gebruik gekomen.

„De meest levenwekkende en vruchtbare perioden in de geschiedenis van de Christelijke Kerk — zegt Dr Mott — zijn die geweest, waarin de gewone leden der Kerk zich het meest levendig rekenschap hebben gegeven van hun verantwoordelijkheid tot verbreiding van het Evangelie en met ernst getracht hebben, hun taak in dit opzicht te volbrengen.”

Dr Mott heeft met zijn boek bedoeld, te wijzen op het groote aandeel, dat de gewone gemeenteleden gehad hebben in het werk van het Koninkrijk Gods, en daarna den weg te wijzen om al de in de gemeente aanwezige krachten uit hun slaap der gerustheid op te wekken. De tegenwoordige omstandigheden eischen hun activiteit.

Er zijn in de geschiedenis der Christelijke Kerk perioden geweest, waarin de medewerking van de gewone gemeenteleden beslissend is geweest voor den bloei van de Kerk.

Deze uitspraak beteekent geen gebrek aan vertrouwen in de predikanten, in de evangelisten, die door de eeuwen heen den fakkel brandende hebben gehouden. Maar zij constateert het feit, dat op bepaalde oogenblikken de gewone gemeenteleden door hun arbeid en inspanning de Kerk voor inzinking hebben behoed.

Het Protestantisme kent niet zooals de Roomsche Kerk de scherpe scheiding tusschen geestelijken en leken. De Hervorming heeft weer den nadruk gelegd op het ambt der geloovigen en van iederen Christen een Evangelieprediker gemaakt.

De nood van het Christendom is in onzen tijd zóó groot, dat zelfs de Roomsche Kerk met zijn leger van geestelijken behoefte gaat gevoelen aan het lekenapostolaat. Hoeveel te meer moet dan voor de Protestant-

sche Kerken de geestelijke arbeid der gemeenteleden een levenskwestie zijn.

„Wanneer mijn geloof niet juist is,” heeft Whately gezegd, „dan is het zaak, het te vervangen door een ander, maar wanneer het wel juist is, dan is het zaak, het te verbreiden.”

Deze uitspraak legt aan de geheele Christenheid de verantwoordelijkheid op voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk. „Ieder Christen moet op zijn terrein een prediker zijn.” Dit woord is van Kagawa. Hij is een van degenen, die de groote beteekenis van den arbeid der geheele Christelijke gemeente tegenover den nood van dezen tijd hebben begrepen.

Hij wil alle Christenen aan het werk zetten. In zijn Koningschap-Gods-Beweging is voor iederen Christen een plaats en een taak.

Naar zijn meening is voor Japan deze werkwijze het beste, dat ieder Christen werkt in zijn eigen maatschappelijke omgeving. Er moeten gilden gevormd worden van bepaalde beroepen — spoorwegbeambten, verpleegsters, politieagenten, typisten, enz. — waarvan de leden trachten door persoonlijk werk hun ambt- en vakgenooten voor Christus te winnen.

Ook het Vijf-jaren-plan in China beoogt, alle Christenen te doen samenwerken voor hetzelfde doel. De leider, Dr Cheng Ching Yi drukt dit aldus uit, dat het Vijf-jaren-plan een beweging is, waarin iedere Chineesche Christen, man of vrouw, een duidelijk aangewezen taak heeft.

Hiermede wordt geen ideaal uitgesproken, dat geen kans heeft op verwezenlijking, maar een wachtwoord, waarnaar de Chineesche Christenheid zich richt. Van alle kanten blijken de vrijwilligers te komen om het werk te doen, waarvoor de krachten der predikanten, zendingen en evangelisten niet toereikend zijn.

Ook in het Westen zien wij tegenwoordig dergelijke bewegingen. La Cause in Frankrijk gaat uit van den stelregel: „Alle Christenen aan het werk, en werk voor allen.”

La Cause protesteert er tegen, dat de Christelijke Kerken maar al te veel den geestelijken arbeid hebben opgedragen aan de predikanten alleen. Voor de gewone gemeenteleden is er niets te doen.

De Kerk moet niet zijn een trage onbeweeglijke massa, die iederen Zondag tweemaal naar een preek komt luisteren. Ieder lid der gemeente moet een levende kracht zijn; ieder geloovige een medewerker bij de verkondiging van het Evangelie.

In ons land heeft de Hemmensche Zendingstichting, die overeenkomstig haar statuten mede de bevordering van de activeering van het Christendom ten doel heeft, een tweetal enquêtes gehouden inzake de activeering van gemeentekrachten.

De eerste enquête had betrekking op de Ned. Herv. Kerk. Een uitvoerig rapport daarover is gepubliceerd.

De tweede enquête, waarvan het rapport onlangs verschenen is, omvatte de Gereformeerde Kerken en enkele kleinere kerkgenootschappen.

Uit deze rapporten blijkt, dat overal de Kerk een wanhopigen strijd voert tegen het opdringend secularisme. De zuiging van de wereld is groot en het aantal arbeidskrachten is te klein.

Er kunnen nog geen lijnen voor de toekomst worden getrokken, maar uit deze enquêtes blijkt wel, dat er ook in ons land groote behoefte bestaat aan de medewerking van alle geloovige Christenen, en dat er in dit opzicht nog veel te weinig geschiedt.

Dr Ir H. G. v. B.